ដែលធ្លាប់តែស្លូតត្រង់ សឹងមិនហ៊ានទះមូសឬរុយផងនោះ គ្រាន់តែជាតំណាងអង្គការអនាមិក ក៏ក្លាយទៅជាឃាតករយ៉ាងសាហាវឧក្រិដ្ឋម្ល៉េះ ? ហេតុយ៉ាងដូចម្ដេចបានជាបែរទៅសម្លាប់ព្រះសង្ឃដែលខ្លួនធ្លាប់តែគោរពស្មើព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ? ហេតុយ៉ាងដូចម្ដេចបានជាសម្លាប់បញ្ញវ័ន្ត រួចទៅលើកបន្ទុបពួកចោរព្រៃទៅវិញ (?!) ។

គេសំគាល់ឃើញថា នៅក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំនោះ អង្គការសម្លាប់ ៖

- ខ្មែរសាធារណរដ្ឋ
- ខ្មែរស្រឡាញ់សម្ដេចឪ ដែលនៅក្នុងនោះមានយោធាចំនួន៤ម៉ឺននាក់,
- ខ្មែរក្រហមក្រុមខៀវ-សំផន, នៅទីបញ្ចប់
- ខ្មែរក្រហមដែលកើតមកពីចោរ ដោយគ្មានជំនុំជំរះអ្វីឡើយ ។

« បើមិនបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែក សឹងមិនជឿ » ។

ជាទីបញ្ចប់ លោតាអាងក៏បញ្ជាក់ថា អង្គការគឺយួនហាណូយ ។ យាយទៀងនឹកឃើញឡើងវិញ នៅពេលដែលគាត់ធ្វើដំណើរពីវត្តស្វាយមកភូមិអន្លង់កូប បន្តមកដល់បាត់ដំបង ដោយកាត់តាមស្រុកមោងឫស្សី ដែលមានចម្ងាយ១២០គីឡូម៉ែត្រ ។ គាត់បានឃើញក្មេងៗប្រុសចំនួន៣៣នាក់ ដែលជាកូនយួនហាណូយ មានអាវុធសឹងមិនគ្រប់ដៃ កំពុងបញ្ចេញសកម្មភាពដោយសេរី ។ មានក្រុមខ្លះច្រត់ចង្កេះឈរមើលសើចចំអកប្រមាថខ្មែរជាច្រើនសែននាក់ ដែលដើរទៅដើរមកគ្មានទិសដៅ មានតែខោអាវដាច់ដាចមួយបន្លាស់ជាប់នឹងខ្លួន បាតដៃទទេ ។ មូលហេតុទាំងអស់នេះជាពន្លឺអាចបញ្ចាំងលេចចេញនូវកលល្បិចនិងនយោបាយរបស់យួនហាណូយ ដែលវាតទីយកទឹកដីកម្ពុជា...

លុះមានពន្លឺខ្លះៗយ៉ាងនេះ យាយទៀងក៏ប្រាប់មិត្តៗរបស់គាត់ថា ៖

« ខ្ញុំមិនចាកចេញចោលស្រុកខ្មែរជាដាច់ខាត ខ្ញុំប្ដូរជីវិតនៅស្រុកខ្មែរ ខំព្យាយាមស្រាវជ្រាវឲ្យបានដឹងច្បាស់លើសពីនេះទៅទៀត » ។ នៅពេលខ្ញុំរកឃើញ ខ្ញុំនឹងសរសេរទុកជាឯកសារ ជាពិសេសទុកជាបណ្ដាំដល់ខ្មែរជំនាន់ក្រោយគ្រប់ៗស្រទាប់ តាំងពីមេដឹកនាំរហូតដល់កូនខ្មែរទូទៅ ឲ្យបានដឹងហើយនាំគ្នារិះរកមធ្យោបាយដោះស្រាយស្រោចស្រង់ជាតិយើងឡើងវិញ ។

- ត្រូវបបួលគ្នាសិក្សាអំពីនយោបាយ
- ត្រូវបបួលគ្នាត្រិះរិះពិចារណា ដោយមិនបណ្ដែតបណ្ដោយឲ្យចាញ់បោកឥទ្ធិពលនយោបាយបរទេស មានចិននិងយួនជាដើម ។
- ត្រូវចេះខ្មាស់អៀនចំពោះអំពើថោកទាបទាំងឡាយ ឈប់យល់ច្រឡំដោយឥតពិចារណា ដូចខ្មែរដែលកើតឡើងចំជំនាន់ស្ដេចសីហនុ និងមេខ្មែរក្រហមខៀវសំផន ។

- ត្រូវយល់ថា គ្មានសាសន៍ណាស្រឡាញ់ខ្មែរជាងខ្មែរឡើយ ។

- បើខ្មែរមិនចេះជួយខ្មែរទេ គ្មានសាសន៍ដទៃណាអាចមកជួយខ្មែរបានឡើយ (ខ្លួនទីពឹងខ្លួន ឬអត្តាហិអត្តនោនាថោ) ។

- អាវុធដ៏ស័ក្តិសិទ្ធិខ្លាំងក្លាអាចការពារជាតិបាន គឺខ្មែរគ្រប់រូប គ្រប់មជ្ឈដ្ឋានត្រូវភ្ញាក់រលឹកក្រោកឡើង រួបរួមគ្នាដោយស្មោះត្រង់ ជាពិសេសត្រូវចេះលះបង់ចោលឲ្យអស់នូវគំនុំផ្ទាល់ខ្លួន មិនត្រូវនិយាយរំលឹកច្រំដែលៗ នូវកំហុសទាំងឡាយដែលវរជនខ្មែរបានប្រព្រឹត្តខុសពីមុនៗនោះឡើយ ។ល។

នៅពេលដែលលោកតាអាងស្តាប់សំដីអះអាងរបស់យាយទៀងបានមកដល់ត្រឹមហ្នឹង គាត់មានការរំភើបចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ក៏លើកដៃអង្អែលស្មាយាយទៀង ព្រមទាំងនិយាយថា ៖

- ប្រសើរណាស់ ! ប្រសើរណាស់ ! នេះជាកំនិតដ៏ល្អឯក ។ ខ្ញុំសុំគាំទ្រនិងជូនពរដល់បង សូមទេវតាជួយបងឲ្យបានសំរេចនូវគោលបំណងដ៏ឆ្នើមនេះ... ខ្ញុំសុំធានាជូនស្រីៗទាំង១៣នាក់ ចេញដំណើរទៅកាន់បន្ទាយអំពិល ។

ក្នុងឱកាសបែកគ្នាជាចុងក្រោយនេះ គ្រប់ៗរូបតឹងទ្រូងស្ទើរប្រេះ ក្តុកក្តួលក្នុងចិត្ត ពុំអាចរកពាក្យពេចន៍ឯណាមកពណ៌នាឲ្យអស់សេចក្តីបានឡើយ ។ ទាំងអស់គ្នាមានតែទឹកភ្នែកជំនួសសំដី ដែលជាសាក្សីនៃសេចក្តីឈឺចាប់ខ្លោចផ្សាសោកសង្រេង ។ មិត្តៗដ៏កំសត់ទាំងអស់ក៏បែកគ្នារហូត តាំងពីពេលនោះមក ។

❑ ❑

❑

ជំពូកទី២១

★ ការរស់នៅក្នុងរបបឃុនកុម្មុយនិស្ត

★ ការចាត់តែងតាំងជាគិញសម្ងាត់

★ ដើម្បីបង្កើតខ្មែរថ្មី ប្អូនថ្លៃយត្រូវរៀនអក្សរខ្មែរ

★ ចោរប្លន់ជាលើកទីមួយ

★ ជួបមេប្អូនថ្លៃយឈ្មោះរិញ-គិមល្បៀង និង លឹក

★ ជំរំ«កុមារសងឈាម»

★ ចោរប្លន់ជាលើកទីពីរ

★ ជួបលោក ថាច់-ទ្រឿង និងលោក គឹម-ហ៊្វរ

★ ចោរប្លន់ជាលើកទីបី

ការរស់នៅក្នុងរបបឃុនកុម្មុយនិស្ត
ពីថ្ងៃទី២៥-៤-៧៩ ដល់ថ្ងៃទី១៦-៦-៨០

ថ្ងៃបន្ទាប់ យាយទៀងដើរមើលចំការផ្លែឈើស្ថិតនៅភូមិក្រោយវត្តរំដួលមួយត្រួស ។ គាត់ដើរពីវត្តរំដួលរហូតដល់វត្តពោធិវង្ស គាត់ឃើញដើមឈើស៊ីផ្លែគ្រប់ធុនស្ថិតក្រញង់ៗ ត្រូវផ្លើងឆេះខ្លោចពាសពេញ ។ ចំណែកផ្ទះវីឡាគ្រឿងឈើចំនួន៣០០ខ្នង ត្រូវរុះរើដឹកនាំចេញអស់រលីង សល់តែកំទេចឥដ្ឋនិងជណ្តើរដែលធ្វើពីថ្ម ។

ពេលនោះយាយទៀងបានជួបតែស្រីមេម៉ាយដូចខ្លួនគាត់ ដែលត្រូវព្រាត់ប្រាស់ប្ដីកូន «គឺព្រាត់ស្លាប់» សំណាក់នៅក្នុងកូនខ្ទមតូចៗប្រក់ស្លឹកដូង គ្មានជញ្ជាំង គ្មានគ្រែ អង្គុយឬដេកផ្ទាល់ដី ។ ពេលជួបគ្នាដោយចៃដន្យនេះ ក៏លោតឱបគ្នាគាំងមាត់ ហារនិយាយសឹងមិនរួច គ្រប់ៗគ្នាគ្រវីក្បាលមានតែទឹកភ្នែកទេជាសំនួរនិងជាចម្លើយ ។

យាយទៀងសួរសុខទុក្ខផ្សេងៗក៏ដឹងថា «គ្រួសារនិមួយៗមានសមាជិក១០នាក់ត្រូវស្លាប់យ៉ាងតិច៤នាក់ ។ មានគ្រួសារខ្លះសល់នៅរស់តែម្នាក់ មានគ្រួសារខ្លះត្រូវស្លាប់ផុតពូជ ។ ពេលនោះយាយទៀងក៏អួតនឹងគេដែរ ។ មើលចុះ ! គ្រួសាររបស់ខ្ញុំ៨នាក់ សល់នៅរស់តែ៥នាក់ ។ គ្រួសារប្អូនបង្កើតរបស់ខ្ញុំ១៣នាក់ សល់នៅរស់៧នាក់ ។ គ្រួសារក្មួយរបស់ខ្ញុំ៩នាក់ សល់នៅរស់តែម្នាក់គត់ ។ គ្រួសាររបស់ប្អូនថ្លៃខ្ញុំ៤នាក់ ត្រូវស្លាប់ផុតពូជ ។ « ខ្ញុំសរសេរជាឧទាហរណ៍នេះចង់បង្ហាញថាខ្មែរយើងត្រូវស្លាប់ជាងពាក់កណ្ដាល » ។ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកសេសសល់នៅរស់ក៏ភៀសខ្លួនទៅកាន់ប្រទេសទី៣ ដូចជាគ្រួសារយាយទៀងជាដើម គ្មានសល់នរណាម្នាក់នៅស្រុកខ្មែរទេ ។ល។ និង ។ល។

ថ្ងៃបន្ទាប់មក យាយទៀងដើរមើលទីក្រុងបាត់ដំបងមួយត្រួស ។ គាត់ចេញដំណើរពីផ្សារវត្តលាប ដើរវាងមន្ទីរពេទ្យធំទៅកាន់ផ្លូវលេខ១ ស្របតាមបណ្ដោយដងស្ទឹងសង្កែ ទៅកាន់ផ្សារលើ ដែលមានចម្ងាយជា៤គីឡូម៉ែត្រ រួចគាត់ត្រឡប់វិលវិញ ដើរតាមផ្លូវលេខ៣ ។

ឱពុទ្ធោអើយ ! ទីក្រុងមួយទាំងមូលសល់តែសំបក ។ ទីក្រុងបាត់ដំបងជាទីក្រុងទី២នៃប្រទេសកម្ពុជា មានបណ្ដោយប្រវែង៦គីឡូម៉ែត្រ ។ ចុងខាងជើងមានផ្សារមួយ គឺផ្សារវត្តលាប ។ ចុងខាងជើងមានផ្សារមួយទៀតគឺផ្សារលើ ។ ផ្សារទាំងពីរនេះត្រូវរុះរើអស់រលីង ។ នៅកណ្ដាលទីក្រុង មានផ្ទះផ្សារសាធារណៈមួយយ៉ាងធំ បណ្ដោយប្រវែង១០០ម៉ែត្រ ទទឹងប្រហែល៤០ម៉ែត្រ មានថ្នល់ព័ទ្ធជុំវិញ ។ ស្របបណ្ដោយថ្នល់នេះ មានហាងលក់ទំនិញគ្រប់មុខ មានទាំងរោងកុន និងឱសថស្ថានជាដើម ។ ខាងត្បូងផ្សារធំ ស្របតាមបណ្ដោយផ្លូវលេខ១ លេខ២ លេខ២កន្លះ និងលេខ៣ មានហាងលក់ទំនិញគ្រប់មុខ៦ផ្លូវ បណ្ដោយប្រហែល៥០០ម៉ែត្រ មានទាំងរោងកុន រោងល្ខោន និងឱសថស្ថានជាដើមផង ។ ខាងជើងផ្សារមានហាងលក់ទំនិញគ្រប់មុខ៤ផ្លូវ មានទាំងរោងកុន រោងល្ខោន និងឱសថស្ថានផងដែរ ។

ថ្ងៃទី១៧-៤-៧៥ ហាងទាំងនេះមានទំនិញគ្រប់មុខពេញៗ ។ ឥឡូវថ្ងៃទី២៨-៤-៧៩ ម៉ោងប្រហែល១១ ទីក្រុងបាត់ដំបងសល់តែសំបក សូម្បីតែទ្វារបង្អួច ត្រូវដោះដឹកនាំចេញអស់រលីង អាចមើលឃើញក្នុងហាងទាំងនោះទទេស្អាត ។ ដូច្នេះ

បង្ហាញឲ្យឃើញជាក់ស្តែងថា ប្រទេសខ្មែរត្រូវវិនាសហិនហោចក្នុងរយៈពេលអង្គការទទួលជ័យជំនះ គឺអង្គការបំផ្លាញខ្ទេចបំផ្លាញខ្ទីទាំងអស់ ។ យាយទៀងដើរមើលបណ្តើររួចធ្វើសំនួរសួរដោយឆ្ងល់ថា តើអង្គការអត់រូបអត់រាងនេះធ្វើម្តេចអាចដឹកទំនិញគ្រប់មុខនិងទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗដ៏ច្រើនមហិមា ព្រមទាំងទ្វារបង្អួច តុ ទូ ជើងម៉ា គ្រែ ជាដើមទៅកាន់ទីណា ? ។

យាយទៀងដើរទៅដល់ផ្សារធំ ក៏បត់ឆ្វេងដើតាមផ្លូវឡាអេ (La Haye) ស្រាប់តែឃើញយាយចាស់ៗបួននាក់អង្គុយផ្ទាល់ដី ឱបក្បាលជង្គង់របៀបអស់សង្ឃឹម យាយទៀងដើរចូលទៅជួប ជំរាបសួរសុខទុក្ខ ។

យាយម្នាក់រ៉ាយរ៉ាប់ថា ៖

- ក្រុមគាត់ទាំងបួននាក់នេះត្រូវព្រាត់ប្រាស់គ្រួសារអស់រលីង ក៏បបួលគ្នាមកសំណាក់នៅទីនេះជាងមួយខែហើយ ព្រោះធ្វើដំណើរទៅមុខទៀតលែងរួច ។ យាយទៀងសួរថា ៖

តើម្ចាស់ហាងទាំងឡាយនោះមានមកកាន់ទីលំនៅឬទេ ? ។ យាយដដែលឆ្លើយឡើងថា ៖

- មានខ្លះៗដែរ ភាគច្រើនស្រីៗ... ប៉ុន្តែមកដល់ឃើញធ្វើមុខស្លុតគ្រវីក្បាល រួចដើរចេញបាត់ទៅ ។ មានអ្នកខ្លះដើរមកដល់ភ្លាម ក៏ចូលក្នុងហាងដើម្បីជីកគាស់រកមាសពេជ្រដែលខ្លួនបានកប់លាក់ទុក ។ ចំណែកបូជួយវាតាមឃ្លាំមើលជានិច្ច ពេលអ្នកទាំងនោះចេញពីហាងមកវិញ វាប្លន់យកអស់រលីង រួចបាញ់សម្លាប់ចោលនៅទីនោះទៅ ។ មានពេលខ្លះវាចាប់ចង រួចអារកម្តងបន្តិចៗ កំញើញរកមាសពេជ្រ ។

ឧទាហរណ៍ដូចក្រុមរបស់គាត់បួននាក់នេះ ត្រូវបូជួយចូលមកចាប់ចងទាំងថ្ងៃ វាវាយធ្វើបាបយ៉ាងទារុណ ។ យាយម្នាក់ខាងនេះមានមាសពេជ្រមួយកញ្ចប់ឲ្យវាទើបពួកខ្ញុំបានរួចខ្លួន ប៉ុន្តែជាអកុសល វាអារកយាយម្នាក់ឯណោះមានរបួសយ៉ាងធ្ងន់ និយាយមិនកើតដើរមិនរួច ។

ម្យ៉ាងទៀតក្នុងទីក្រុងគ្មានអ្វីទាំងអស់ គ្មានអង្ករ គ្មានអុស គ្មានទឹក ។ យាយនេះលើកដៃចង្អុលព្រមទាំងប្រាប់យាយទៀងថា ៖ « ពេលដណ្តាំស្លត្រូវតែពុះទ្វារបង្អួចបាក់បែកនោះដុត... ត្រូវការទឹកក៏យួរកូនឡាំងតូចមួយនោះទៅដងទឹកស្ទឹង» ។ ដូច្នេះក្រុមរបស់គាត់ទាំងបួននាក់ អង្គុយរង់ចាំពេលស្លាប់តែប៉ុណ្ណោះ ។ល។ និង ។ល។

យាយទៀងស្រក់ទឹកភ្នែកច្រោកៗ អាណិតដល់យាយទាំងនោះណាស់ ។ គាត់នឹកថ្ងូរក្នុងចិត្តថា ៖ ឱខ្មែរអើយ ! មិនគួរធ្លាក់ដុនដាបដល់ថ្នាក់នេះសោះ ។ ក្រ

ហើយទ័លទៀត ។ គ្មាននរណាអាចជួយនរណាបានឡើយ ។ យាយទៀងក៏សំពះសុំលាយាយទាំងបួននាក់នោះ រួចគាត់ដើរទៅមើលរោងល្ខោនបាក់សេង ស្ថិតនៅខាងជើងផ្សារធំ ដែលវៀតកុងបញ្ជាឲ្យបង្កាត់ល្ខោន ។ គេឲ្យឈ្មោះថា ល្ខោនជាតិ។ ក្រុមនេះសំណាក់នៅសែនរហេមរហាម ដេកផ្ទាល់ថ្ម គ្មានកន្ទេល គ្មានមុង ពេលដណ្តាំស្ល ត្រូវតែពុះទ្វារ បង្អួច តុ ទូបាក់បែក ត្រូវការទឹកក៏យួរទៀវទៅដងទឹកស្ទឹងអញ្ចឹងដែរ ។ គ្មាននរណាទៅសំណាក់នៅជាន់ទី២ ឬទី៣ឡើយ ព្រោះជាកន្លែងដែលគេទុកសំរាប់ជុះនោមទៅវិញ ។ យាយទៀងដើរទៅកាន់សាលដែលគេកំពុងបង្ហាត់ល្ខោន ។ គាត់ភ្ញាក់រំភើបភ្លឹក ព្រោះនៅមុខសាលបង្ហាត់ល្ខោន គាត់ឃើញអំបិលដែលហូរហៀរចេញពីច្រើនរយបាវពុកកញ្ចាស់ ដែលបញ្ជាក់ឲ្យដឹងថា គេបានលាក់ទុកជាយូរឆ្នាំមកហើយ ។ យាយទៀងសួរស្រីយួនហាណូយដ៏ក្មេងម្នាក់ដែលជាអ្នកទទួលខុសត្រូវក្រុមល្ខោនថា ៖

– តើបានអំបិលពីណាច្រើនម្ល៉េះ ?

ស្រីយួននោះសើចកាច់ក ព្រមទាំងឆ្លើយវែកញែកថា ៖

– ប្រទេសខ្មែរមិនខ្វះអំបិលទេ គឺខ្មែរក្រហមប្រមូលយកមកលាក់មិនឲ្យប្រជាជនខ្មែរហូបទេតើ ! ។ សព្វថ្ងៃនេះ អំបិលមានច្រើនរយបាវ ដែលវាលាក់ទុកក្នុងរោងកុនអេដែន និងក្នុងជង្រុកស្ថិតនៅក្បែរស្ថានិយរថភ្លើងជាដើម...។

❑ ❑

❑

ថ្ងៃទី៣០-៤-៧៩ ម៉ោងប្រហែល៩ព្រឹក យាយទៀងធ្វើដំណើរទៅរោងកុនអេដែនម្តងទៀត ។ អំបិលដែលអង្គការចិត្តឃោរឃៅលាក់ទុកក្នុងរយៈពេល៤៩ខែ បង្អត់មិនឲ្យខ្មែរស៊ី ក៏បានត្រូវយួនហាណូយកាច់ទ្វារ បង្ហូរចេញពីបាវកំពុករាប់រយទាំងនោះដូចទឹកបាក់ទំនប់ ឲ្យខ្មែរកើបដោយសេរី ។

« នេះជាឧទាហរណ៍មួយទៀត សមទៅតាមពាក្យរបស់តាង្វៀង-វ៉ាន់ទិញ ដែលបានពន្យល់និស្សិតជំនាន់ទីមួយ កាលពីយប់ថ្ងៃទី២៤-២-៤៨ ដែលគេហៅថា ធ្វើឲ្យអស់សង្ឃឹមរួចជួយឲ្យមានសង្ឃឹមឡើងវិញ ! » ។

ថ្ងៃទី២-៥-៧៩ ម៉ោងប្រហែល៩ព្រឹក យាយទៀងចូលកាន់សាលាខេត្តបាត់ដំបងស៊ើបសួររកការធ្វើ ។ ពេលនោះលោកសឺន-ដាញ់ (លោកសឺន-ដាញ់ត្រូវយួនចាប់ខ្លួននៅឆ្នាំ១៩៨៤) ជាអ្នកបកប្រែភាសាយួន-ខ្មែរ ក្រឡេកឃើញគាត់ ក៏ធ្វើ

កាយវិការប្រាប់យាយទៀងថា «លោកសុំជួបសិន» ។ យាយទៀងក៏ដើរចេញពីជួរទៅឈរក្បែរជញ្ជាំងចាំលោក ។ មួយសន្ទុះ លោកសឺន-ដាញ់ក៏ដើរមកជួបឱបយាយទៀងបង្ហូរទឹកភ្នែករលីងរលោង រួចខ្សឹបប្រាប់គាត់ថា ៖

- សូមបងកុំដាក់ពាក្យធ្វើការឲ្យសោះណា ! វៀតកុងកំពុងតែស៊ើបរកមុខអតីតអ្នករដ្ឋការ ! ។

រួចហើយក៏កៀកកយាយទៀងបណ្ដើរទៅកាន់គំនរអំបិល ។ លោកកើបអំបិលពីរលីត្រច្រកថង់ហុចឲ្យយាយទៀង ហើយខ្សឹបប្រាប់ម្ដងទៀតថា ៖

- ដើម្បីកុំឲ្យយួនវាសង្ស័យ សូមបងយកអំបិលនេះទៅផ្ទះវិញ ខ្ញុំនឹងភរវាថាបងស្រីខ្ញុំមករកសុំអំបិល ។ និយាយបានត្រឹមហ្នឹង លោកសឺន-ដាញ់ក៏សុំលាយាយទៀងចេញទៅ ។ ពេលនោះយាយទៀងភ្ញាក់រំភើបភ្លឹកម្ដងទៀត ព្រោះឃើញប្រជារាស្ត្រខ្មែរជាច្រើនស្លៀកពាក់ដាច់រយ៉ៃឈរបន្តកន្ទុយគ្នាមុខញញឹមចាំទទួលអំណោយអំបិលពីយួន ។

កលល្បិចនេះប្រសើរណាស់ មើលចុះប្រជារាស្ត្រខ្មែរកំពុងតែអស់សង្ឃឹមរង់ចាំពេលស្លាប់ ស្រាប់តែឃើញយួនហាណូយមក«ជួយ»មែន ។ ប្រជារាស្ត្រខ្មែរកំពុងតែអត់អំបិលស៊ី ស្រាប់តែយួនហាណូយយកអំបិលមកចែកឲ្យ ?!?! ។

មូលហេតុនេះ ប្រជារាស្ត្រខ្មែរដែលខ្វះការពិចារណា មិនបានសិក្សានយោបាយឲ្យបានច្បាស់លាស់ បែរជាទះគូថអរគុណយួនហាណូយដែលជាមេឃាតករ និងជាចោរឈ្លានពានប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិនិងទឹកដីខ្មែរទៅវិញ ។ យាយទៀងឈរមើលកាយវិការរបស់យួនលួចអំបិលរបស់ខ្មែរ ហើយកំពុងតែយកមកចែកឲ្យខ្មែរ «ដូរយកគុណ» យ៉ាងឈឺចាប់ ។ គាត់គ្រវីក្បាលរួចក៏វិលត្រឡប់ទៅកាន់កូនខ្ទមនៅក្រោយវត្តរំដួលវិញ ។ គាត់តាំងចិត្តនឹងនរឹងប៉ឹងអត់ធ្មត់ នាំកូនទាំងពីរនាក់កាប់គាស់ដីដាំដំណាំតាមធម្មតា ទោះជាឃើញអ្នកស្រុកផ្អើលឈូឆរបបួលគ្នាដើរចាកចេញចោលស្រុកដូចគេហែរកចិន គឺ «រែកឆ្នាំងទៅរកអង្ករ» ក៏ដោយ ។

❑ ❑

❑

នៅថ្ងៃទី៣-៥-៧៩ ម៉ោងប្រហែល៩ មានបូដូយក្មេងៗ៣នាក់ជាយួនហ្វៀ កាន់អាវុធគ្រប់ដៃដើរពិនិត្យមើលភូមិវត្តរំដួល វាក្រឡេកឃើញយាយទៀងនិងកូនៗរប

ស់គាត់កំពុងដាំពោត វាសង្ស័យជាម្ចាស់ភូមិនេះ គឺជាម្ចាស់ផ្ទះទើបមកដល់ ។

បូដូយទាំង៣នាក់នេះក៏បណ្ដើរគ្នាទៅពិនិត្យមើលជណ្ដើរ ស្ទាបអង្អែលជញ្ជាំងជាថ្មដុសរលោងស្រិល ដែលសល់ជង្រ្គឹងកណ្ដាលវាល មានខ្សែភ្លើងជាប់ខ្វាត់ខ្វែងនៅឡើយ ។ វាសម្លក់សម្លឹងយាយទៀងព្រមទាំងនិយាយគ្នាថា ៖

– យាយនេះមានស្ដុកស្ដម្ភណាស់ Ba nay giau sang lam ផ្ទះនេះបែបល្អស្អាតណាស់ Nha nay tôt dep lam ។ យាយទៀងស្ដាប់ឮដូច្នោះ គាត់ក៏ដើរទៅជួបបូដូយទាំងនោះ ។ គាត់លៃលកមេតាមខ្យល់មួយរយៈសិន រួចហើយក៏និយាយថា ៖

– គោរពកូនៗ, កូនៗសុខសប្បាយទេឬ chao con ! con manh gioi ha ? បូដូយតាំងបីនាក់មានអារម្មណ៍ដូចជាភ្ញាក់ វាបើកភ្នែកធំៗសម្លឹងមុខគ្នាមួយសន្ទុះ រួចវាសុំអញ្ជើញយាយទៀងទៅអង្គុយលើជណ្ដើរ ។ វាក៏សួរសុខទុក្ខ ព្រមទាំងសួរប្រវត្តិរបស់យាយទៀង ជាពិសេសវាចង់ដឹងថា ហេតុម៉េចយាយទៀងចេះនិយាយភាសាយួន ។

ពេលនោះយាយទៀងលៃលកភរថា ឪពុកជាយួន ម្ដាយជាខ្មែរ (ព្រោះពីពេលមុនៗ គាត់ប្រាប់បូដូយថាគាត់ជាជាតិយួន, បូដូយទាំងឡាយនេះតែងតែបង្ហាញអារម្មណ៍ចម្លែកៗណាស់) ចំណែកប្ដីរបស់គាត់ឈ្មោះឃី-វិញទ្រី ជាជាតិយួន ទើបអង្គការសម្លាប់ចោល ។ បូដូយឮឈ្មោះនេះវាជឿ១០០ភាគរយ ទើបវានិយាយត្រង់ៗគ្មានលាក់លៀមថា ៖

– គួរឲ្យស្ដាយណាស់ៗ ហេតុម្ដេចម៉ែមិនប្រមូលគ្រួសារនិវត្តទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាម ? កាលពីឆ្នាំ១៩៧៥ បូដូយប្រមូលអាណិកជនយួនបានចំនួន២សែននាក់ ដឹកនាំគេចយកទៅទុកស្រុកយួន ។

មេបូដូយនេះឈ្មោះង្វៀង-វ៉ាន់ទិញ ពាក់ស័ក្តិ៣ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវនៅភូមិវត្តរំដួលនេះ ។ វាបញ្ជាក់ថា ពេលណាខ្លះៗដែលបូដូយចូលមកប្រមូលអាណិកជនយួនចំនួនប៉ុន្មានៗ ដឹកនាំយកទៅសំណាក់នៅប្រទេសវៀតណាម ជាពិសេសខេត្តបាត់ដំបង មានបញ្ជូនអាណិកជនយួនទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាមចំនួន៣លើក ។ ក្បួនកាណូតសណ្ដោងទូកធំៗតំរៀបជួរតាមដងស្ទឹងសង្កែ ត្រង់ភូមិខ្ចិត ឃុំព្រែកខ្ពប់ ។ ង្វៀង-វ៉ាន់ទិញសម្លឹងមុខយាយទៀងព្រមទាំងបញ្ជាក់ទៀតថា ៖

– កាលណោះបើម៉ែនាំគ្រួសារនិវត្តទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាម ម៉ែគ្មានបារម្ភភ័យខ្លាចអ្វីទេ ។ តាមទូកតាមក្បួន មានចាត់ចែងគណកម្មការរៀបចំបាយទឹកជូន ។ លុះដល់ប្រទេសវៀតណាម អង្គការលើមានចាត់ចែងទីលំនៅឲ្យសំណាក់ជាលំដាប់លំដោយ ។ ចំណែកកូនៗរបស់ម៉ែ អង្គការលើបញ្ជូនឲ្យចូលរៀនដោយសេរីតាមផ្នែកៗ ។ លុះរៀនចេះចប់ អង្គការលើបញ្ជូនឲ្យមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជាវិញ ប៉ុន្តែត្រូវ

ប្រែឈ្មោះជាខ្មែរទាំងអស់ ។

លុះស្តាប់ង្វៀង-វ៉ាន់ទិញពណ៌នាសព្វគ្រប់ចម្លែកយ៉ាងនេះ គាត់ក៏សួរបញ្ជាក់ថា ៖

- កូនទិញ, រឿងនេះពិតឬ ? ។

ទិញសើចយ៉ាងរីករាយហើយក៏ឆ្លើយថា ៖

- ពិតណាស់ម៉ែ ! ។

យាយទៀងក៏ឆ្លើយឡើងថា ៖

- ស្តាយណាស់ៗ ! ខ្ញុំខុសអស់រលីង ។ ប៉ុន្តែក្នុងបេះដូងគាត់ឈឺចាប់ឥតឧបមា ។ គាត់នឹកក្នុងចិត្តថា ក្នុងរយៈ៤ឆ្នាំគត់ គាត់ឃើញផ្ទាល់ភ្នែក គាត់បានទទួលទារុគកម្មផ្ទាល់ខ្លួន អង្គការចាត់ការសម្លាប់ចោលភ្លាមៗអ្នកចេះដឹង បញ្ញវ័ន្ត ព្រះសង្ឃជាជាតិខ្មែរ ។ រាស្ត្រខ្មែរណាដែលមិនទាន់ដល់វេនស្លាប់ អង្គការធ្វើទារុណកម្មម៉េចៗក៏ដោយឲ្យតែដល់ស្លាប់, រាស្ត្រខ្មែរសេសសល់នៅរស់ អង្គការឲ្យតយកអស់ពីខ្លួន ម្នាក់ៗសល់តែបាតដៃទទេ ។ល។ និង ។ល។ តែនៅពេលនេះ ! ហេតុម្តេចអង្គការបែរជាបញ្ជូនបូជួយមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា ប្រមូលអាណិកជនយួនដឹកនាំយកទៅលាក់ទុកឯស្រុកយួនអញ្ចឹង ? ។ អាណិកជនយួនទាំងឡាយនោះ មានឡាន មានទូក មានកាណូតជិះយ៉ាងស្រួល ព្រមទាំងមានម្ហូប ទឹក ស៊ីផឹកយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ ។ អញ្ចឹងរឿងនេះចម្លែកណាស់ នេះជាពន្លឺលេចចេញយ៉ាងច្បាស់ថា អង្គការគឺយួនហាណូយយ៉ាងពិតប្រាកដ ។

ចាប់តាំងពីថ្ងៃនោះមក ង្វៀង-វ៉ាន់ទិញតែងតែចូលមកកាន់កូនខ្ទមរបស់យាយទៀង សុំសួរសេចក្តីសុខទុក្ខផ្សេងៗ ។ ថ្ងៃមួយទិញសុំតែងតាំងយាយទៀងជាគិញឈ្លបយកការណ៍ ។ ពេលនោះយាយទៀងធ្វើជាល្ងង់សួរវាថា តើគិញឈ្លបនេះគេធ្វើអ្វីទៅ ? ។ ង្វៀង-វ៉ាន់ទិញពេញចិត្តឆ្លើយនឹងសំនួរនេះណាស់ ។ វាញញឹមព្រមទាំងពន្យល់ថា ៖

- ម៉ែត្រូវពិនិត្យសង្កេតយកការណ៍ រួចផ្តល់ពត៌មានឲ្យពួកខ្ញុំ ។ អង្គការលើរបស់វៀតកុងចង់ដឹងថា តើប្រជាជនខ្មែរដែលសំណាក់នៅវត្តរំដួល ភូមិវត្តលាប តើពីដើមជាស្អីៗ ជាពិសេសពួកខ្ញុំចង់ដឹងថា នរណាធ្វើការជំនាន់ស្តេចសីហនុ ជំនាន់លន់-នល់ ជាខ្មែរក្រហម ។

ទិញសន្យាផ្តល់ពោត អង្ករ ឲ្យយាយទៀង ។ នៅពេលនោះគាត់មានការបារម្ភជាខ្លាំង ដោយខ្លួនគាត់ហ្នឹងឯងក៏ជាមនុស្សម្នាក់ដែលអង្គការកំពុងតែរកមុខដែរ ។ ដើម្បីផ្គាប់ចិត្តយាយទៀង សក្តិ៣វៀតកុងទិញយកកាសែតយួនឈ្មោះ «ញ៉ាងយ៉ឹង» (ប្រែមកថា ប្រជាជន) សរសេរជាភាសាយួនមកឲ្យគាត់អានជារៀងរាល់ពេល ។

ដោយសារកាសែតនេះ យាយទៀងបានដឹងថា ៖

- រដ្ឋាភិបាលប្រជាមានិតុកម្ពុជាដែលយួនហាណូយឆ្អៃប្រឌិតបង្កើតឡើង រួចចាត់តែងតាំងហេង-សំរិន (ជាខ្មែរវៀតមិញ... ពីឆ្នាំ១៩៧០ដល់ឆ្នាំ១៩៧៤ ជាមេបញ្ជាការនៅកងពលលេខ៦) ជាអគ្គលេខាធិការមជ្ឈិមបក្សបាំងពីមុខវា តែងតែប្រារព្ធធ្វើមីទិញដ៏មហោឡារិក អបអរសាទរខួបអនុស្សាវរីយ៍ថ្ងៃទី១៧-៤-៧៥ ។ រដ្ឋាភិបាលអាយ៉ងយួនហាណូយដំកល់ដំកើងថ្ងៃទី១៧-៤-៧៥នេះថា ៖

- ជាថ្ងៃដ៏មហាជោគជ័យ

- ជាថ្ងៃមហាលោតផ្លោះ

- ជ័យជំនះនៅថ្ងៃ១៧-៤-៧៥ គឺជា «បំណងប្រាថ្នាដ៏ទទូចប្រកបដោយសេចក្តីសង្ឃឹម ដែលយើងខិតខំពុះពារដោយផ្ទូរផ្តាច់ ផ្សាជាប់យ៉ាងស្អិទ្ធស្អិតល្មួតជាមួយវៀតណាម » ។

- បុណ្យជាតិរបស់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតុកម្ពុជា គឺបុណ្យខួបអនុស្សាវរីយ៍ថ្ងៃទី៣-២-៣០ គឺជាថ្ងៃកំណើតរបស់បក្សកុម្មុយនិស្តឥណ្ឌូចិន ដែលបង្កើតឡើងដោយហូ-ជីមិញ ។ បុណ្យនេះរដ្ឋាភិបាលប្រជាមានិតុកម្ពុជាប្រារព្ធធ្វើជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។

- មហាវិថីនៅក្នុងរដ្ឋធានីភ្នំពេញ បែរជាកែប្រែយកឈ្មោះមេខ្មែរវៀតមិញមកដាក់ទៅវិញ ៖

- មហាវិថីនរោត្តម កែឈ្មោះជាមហាវិថីទូ-សាមុត ។

- មហាវិថីព្រះមុនីវង្ស កែឈ្មោះមកជាមហាវិថីអាចារ្យមៀន ។

- គេឃើញមានផ្លូវហូ-ជីមិញ, ផ្លូវឡេនីន កើតឡើងព្រោងព្រាត ។

យាយទៀងអានកាសែតរួច គាត់អង្គុយសញ្ជប់សញ្ជឹងនឹកឃើញឡើងវិញនូវពាក្យពេចន៍របស់លោកគីម-ង្ងួនត្រាច ដែលបានគូសដៅបញ្ជាក់ថា ជ័យជំនះថ្ងៃទី១៧-៤-៧៥ គឺជាជ័យជំនះរបស់អតីតខ្មែរវៀតមិញ បច្ចុប្បន្នលួចប្រើឈ្មោះខ្មែរក្រហម... មិនមែនជ័យជំនះរបស់បក្សខ្មែរក្រហមខៀវ-សំផនទេ ។

ឥឡូវនេះកាសែតញ៉ាងយ៉ឹងជាភស្តុតាងយ៉ាងជាក់ស្តែង ដែលបញ្ជាក់នូវពាក្យពិតរបស់រៀមច្បងម្នាក់នេះ ។

❑ ❑

❑

នៅពេលនោះសត្តិ៣យួនហាណូយង្វៀង-វ៉ាន់ទិញដើរចូលមកកាន់កូនខ្ទមរប

ស់យាយទៀងយ៉ាងលឿនទាំងទឹកមុខញញឹម ។ ទិញហុចកាសែតខ្មែរមួយច្បាប់មកឲ្យយាយទៀង ។ កាសែតនេះមានឈ្មោះថា «កម្ពុជា» ។ កាសែតនេះបានអះអាងបញ្ជាក់ប្រាប់ថា ៖

១- កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធបដិវត្តន៍ឯកភាពរបស់កម្ពុជា ដែលហូ-ជីមិញបញ្ជាឲ្យសឺង-ង៉ុកមិញបង្កើតនៅថ្ងៃទី១៩-៦-៥១នោះ ក្នុងពេលបន្លំធ្វើជាខ្មែរក្រហមដើម្បីបន្លំវាយកំទេចខ្មែរលន់-នល់ពីឆ្នាំ៧០-៧៥ បានកែប្រែឈ្មោះទៅជា « កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធស្នេហាជាតិកម្ពុជា » ។ នៅក្នុងរបបអង្គការអនាមិក កងកម្លាំងនេះឯងក៏ប្រែឈ្មោះទៅជា « បក្សខ្មែរក្រហមនិរតី » ។ បច្ចុប្បន្ននេះបក្សខ្មែរក្រហមនិរតី ក៏ប្រែឈ្មោះទៅជា « កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជា » ។

២- បក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជា ដែលហូ-ជីមិញបញ្ជាឲ្យសឺង-ង៉ុកមិញបង្កើតកាលពីថ្ងៃទី២៨-៦-៥១នោះ ក្នុងរបបអង្គការអនាមិក៧៥-៧៩ អង្គការបានចាត់តាំងសមាជិកបក្សនេះឲ្យធ្វើជាប្រធានសហករណ៍ ជាគណៈតំបន់ និងជាតំណាងរាស្ត្រ ។ បច្ចុប្បន្ននេះប្រែឈ្មោះមកជា « បក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជា » ដែលយួនហាណូយចាត់តែងតាំងហេង-សំរិន ជាអគ្គលេខាធិការគណៈកម្មាធិការមជ្ឈិមបក្ស ។ រួចហើយយួនហាណូយបានចាត់តែងតាំងជា-ស៊ីម, សាយ-ភូថង, ហ៊ុន-សែន, ជា-សុទ្ធជាដើម ឲ្យទៅជាសមាជិកនៃការិយាល័យនយោបាយរបស់មជ្ឈិមបក្សនេះ ។

៣- កាសែតនេះហ៊ានអួតបញ្ចេញអាថ៌កំបាំងនៅកណ្តាលវាលថា ៖ វៀតណាមបានប្រកៀកស្មាជាមួយកម្ពុជា (ពាក្យកម្ពុជាក្នុងទីនេះ គឺវាចង់សំដៅទៅលើខ្មែរវៀតមិញ) យើងត្រូវតែប្តេជ្ញាថែរក្សាបំប៉នចំណងមិត្តភាពដែលហូ-ជីមិញបានដាំជ្រោយពួនក្នុងថ្នាលសង្គមនិយម ពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ កាន់តែផ្សាស្អិតល្អួត ក្លាយទៅកម្លាំងដ៏មហិមា ក្លាយទៅកម្លាំងដ៏អមតៈ ។ ចំណងទំនាក់ទំនងប្រយុទ្ធពិសេសពោរពេញទៅដោយស្មារតីអន្តរជាតិអធនដ៏ថ្លៃថ្លា អាចដណ្តើមបានជ័យជំនះជាស្ថាពរនៅឆ្នាំ១៩៧៥ ។ យើងអាចរុញច្រានខ្មាំងឲ្យថយក្រោយជាជំហានៗ យើងអាចផ្តួលរំលំខ្មាំងមួយផ្នែកៗ រួចឈានឡើងដណ្តើមយកជ័យជំនះបានជាបន្តបន្ទាប់យ៉ាងធំធេង ។ ឧទាហរណ៍ដូចជាយើងកំទេចខ្មែរលន់-នល់ យើងទទួលជ័យជំនះនៅថ្ងៃទី១៧មេសា១៩៧៥ ។ នេះគឺជាជំហានទី១ ។ យើងកំទេចខ្មែរខៀវ-សំផន យើងទទួលជ័យជំនះនៅថ្ងៃទី៧ មករា ១៩៧៩ នេះគឺជាជំហានទី២ ។ល។

សេចក្តីអួតរបស់យួនហាណូយនេះជាសាក្សីបញ្ជាក់ថា យួននេះឯងហើយជាអង្គការអនាមិក ។ ចំណែកឯអាយ៉ងរបស់វា ដូចជាហេង-សំរិន, ជា-ស៊ីម, សាយ-ភូថង, ជា-សុទ្ធ, ហ៊ុន-សែនជាដើម ជាឃាតករលើរាស្ត្រខ្មែរស្លូតត្រង់យ៉ាងពិត

ប្រាកដ ។

កាសែតញ៉ាងយ៉ឺងញ៉ាំងឲ្យយើងឃើញទៀតថា ក្នុងរបបអង្គការអនាមិក យួនហាណូយឧបត្ថម្ភអតីតខ្មែរវៀតមិញ ឲ្យតាំងមូលដ្ឋានពាសពេញព្រៃនៃប្រទេសខ្មែរ ថែមទាំងមានបូដូយយ៉ាងច្រើនម៉ឺននាក់គាំទ្រ ឆ្លៀតឱកាសដ៏ល្អនេះប្រើឃីហោខ្មែរក្រហម រួចចូលមកចាប់ចងរាស្ត្រខ្មែរស្លូតត្រង់នាំយកទៅសម្លាប់រាល់ៗថ្ងៃ ។

៤- កាសែតនេះបញ្ជាក់ថា បក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍ខ្មែរ បច្ចុប្បន្នប្រែឈ្មោះជា « បក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជា »... ហេង-សំរិនត្រូវឆ្លងកាត់ដំណាក់ការពីរ ៖

- ដំណាក់ការបដិវត្តន៍ប្រជាធិបតេយ្យនាយទុនបែបថ្មី, បច្ចុប្បន្ននេះហៅថា ៖ បដិវត្តន៍ប្រជាជាតិប្រជាធិបតេយ្យប្រជាជន និងដំណាក់ការបដិវត្តន៍សង្គមនិយម ភារៈកិច្ចជាដំបូងត្រូវកំទេចប្រឆាំងចក្រពត្តិ និងសក្តិភូមិ ។ល។

❑ ❑

❑

ង្វៀង-វ៉ាន់ទិញតែងតែនាំបូដូយមកសុំរៀនភាសាខ្មែរពីយាយទៀង ។ បូដូយម្នាក់ៗមានកូនសៀវភៅ «រៀនខ្លួនឯង» មួយក្បាលជាប់តាមខ្លួន ដូចតាអាងបានអះអាងមែន ។

ថ្ងៃមួយង្វៀង-វ៉ាន់ទិញបណ្តើរបូដូយម្នាក់ឈ្មោះទី អាយុប្រហែល២៦ឆ្នាំមកលាយាយទៀង ដើម្បីទៅកាន់ស្រុកហាណូយនៅថ្ងៃស្អែក ។

យាយទៀងសួរថា ហេតុយ៉ាងដូចម្តេចបានជាទីអាចទៅហាណូយវិញបាន ? យួននោះឆ្លើយពន្យល់ពីលក្ខ័ណ៥ឆ្នាំ ១០ឆ្នាំ ឬអស់រហូតមួយជីវិតរបស់បូដូយ ដែលត្រូវកាន់វិន័យដូចដែលតាអាងបានបញ្ជាក់ប្រាប់រួចមកហើយ ។ វាគោរពវិន័យបានត្រឹមត្រូវ ដូច្នេះវាមានច្បាប់វិលត្រឡប់ទៅស្រុកវាវិញក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំ គឺនៅថ្ងៃស្អែកនេះ ។ ចំណែកឯសក្តិពរៀតកុងង្វៀង-វ៉ាន់ទិញ វាបានប្រាប់យាយទៀងថា វាកើតនៅខេត្តដាណាង ។ យួនហាណូយបញ្ជូនវាមកកាន់ស្រុកខ្មែរកាលពីខែមីនា១៩៧២ ជាមួយពួកយួនគ្នាវាជាច្រើនពាន់នាក់ ។ ឆ្នាំ១៩៧៧ យួនទិញធ្លាក់វិន័យ ៥ឆ្នាំ ដូច្នេះវាត្រូវនៅស្រុកខ្មែរ៥ឆ្នាំតទៅទៀត រហូតដល់ឆ្នាំ១៩៨២ ។ល។

❑ ❑

❑